

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2000/53/EY,
annettu 18 päivänä syyskuuta 2000,
romuajoneuvoista**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UMONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,
ja erityisesti sen 175 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä
menettelyä ja ottavat huomioon sovittelukomitean 23 päivänä
toukokuuta 2000 hyväksymän yhteisen tekstin ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Romuajoneuvoja koskevat erilaiset kansalliset toimenpiteet olisi yhdenmukaistettava ensinnäkin tällaisten ajoneuvojen kielteisten ympäristövaikutusten rajoittamiseksi mahdollisimman vähiin, jolloin edistetään ympäristön suojelua, säilyttämistä ja sen laadun parantamista sekä energiansäästöä, ja toiseksi sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi ja kilpailun vääristymisen välttämiseksi yhteisössä.
- (2) Yhteisön laajuinen kehys on välttämätön, jotta varmistetaan edellä mainittujen tavoitteiden saavuttamista koskevien kansallisten lähestymistapojen yhtenäisyys ottaen huomioon erityisesti kierrätys- ja hyödyntämismahdollisuudet ajoneuvojen suunnittelussa, keräys- ja käsittelylaitoksia koskevat vaatimukset sekä uudelleenkäytölle, kierrätykselle ja hyödyntämiselle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen, samalla kun otetaan huomioon toissijaisuusperiaate sekä saastuttaja maksaa -periaate.
- (3) Romuajoneuvoista aiheutuu yhteisössä vuosittain 8—9 miljoonaa tonnia jätettä, joka on käsiteltävä asianmukaisesti.
- (4) Ennalta varautumisen ja ehkäisemisen periaatteiden toteuttamiseksi sekä jätehuoltoa koskevan yhteisön strategian mukaisesti on jätteiden syntymistä vältettävä mahdollisimman paljon.
- (5) Perusperiaatteena on lisäksi, että jätteet olisi uudelleenkäytettävä ja hyödynnettävä sekä että uudelleenkäyttöä ja kierrätystä olisi suositettava.

- (6) Jäsenvaltioiden olisi toteutettava toimenpiteet sen varmistamiseksi, että taloudelliset toimijat perustavat romuajoneuvoille keräys-, käsittely- ja hyödyntämisjärjestelmiä.
- (7) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että ajoneuvon viimeinen haltija ja/tai omistaja voi toimittaa romuajoneuvon valtuutettuun käsittelylaitokseen ilman kustannuksia sen johdosta, että ajoneuvolla ei ole markkina-arvoa tai että sillä on negatiivinen markkina-arvo. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että tuottajat vastaavat kokonaan tai huomattavalta osin näiden toimenpiteiden toteuttamisen kustannuksista. Markkinavoimien tavallinen toiminta ei saisi estyä.
- (8) Tämän direktiivin olisi koskettava ajoneuvoja ja romuajoneuvoja, mukaan lukien niiden osat ja materiaalit sekä vara- ja jälkiasennusosat, sanotun kuitenkaan rajoittamatta turvallisuusstandardien sekä ilmaa pilaavia päästöjä ja melua koskevien säännösten soveltamista.
- (9) Tässä direktiivissä käytetään soveltuvin osin useiden voimassa olevien direktiivien terminologiaa, erityisesti sitä, jota käytetään vaarallisten aineiden luokitusta, pakkaamista ja merkintöjä koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 27 päivänä kesäkuuta 1967 annetussa neuvoston direktiivissä 67/548/ETY ⁽⁴⁾, moottoriajoneuvojen ja niiden perävaiheiden tyyppihyväksyntää koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 6 päivänä helmikuuta 1970 annetussa neuvoston direktiivissä 70/156/ETY ⁽⁵⁾ sekä jätteistä 15 päivänä heinäkuuta 1975 annetussa neuvoston direktiivissä 75/442/ETY ⁽⁶⁾.
- (10) Vanhat ajoneuvot, eli historialliset ajoneuvot tai ajoneuvot, joilla on keräilyarvoa tai jotka on tarkoitettu museoihin ja joita säilytetään asianmukaisella ja ympäristöystävällisellä tavalla ajokunnossa tai osina, eivät kuulu direktiivissä 75/442/ETY säädetyn jätteiden määritelmän piiriin, eikä tämä direktiivi siten koske niitä.
- (11) On tärkeää, että ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä sovelletaan ajoneuvon suunnittelun alkuvaiheesta lähtien ja että ne toteutetaan erityisesti vähentämällä ja valvomalla ajoneuvoihin sisältyviä vaarallisia aineita kyseisten aineiden ympäristöön päästämisen estämiseksi, kierrätyksen helpottamiseksi ja vaarallisten jätteiden loppukäsittelyn

⁽¹⁾ EYVL C 337, 7.11.1997, s. 3 ja EYVL C 156, 3.6.1999, s. 5.

⁽²⁾ EYVL C 129, 27.4.1998, s. 44.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 11. helmikuuta 1999 (EYVL C 150, 28.5.1999, s. 420), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 29. heinäkuuta 1999 (EYVL C 317, 4.11.1999, s. 19) ja Euroopan parlamentin päätös, tehty 3. helmikuuta 2000 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Neuvoston päätös, tehty 20. heinäkuuta 2000 ja Euroopan parlamentin päätös, tehty 7. syyskuuta 2000.

⁽⁴⁾ EYVL 196, 16.8.1967, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 98/98/EY (EYVL L 355, 30.12.1998, s. 1).

⁽⁵⁾ EYVL L 42, 23.2.1970, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 98/91/EY (EYVL L 11, 16.1.1999, s. 25).

⁽⁶⁾ EYVL L 194, 25.7.1975, s. 39, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission päätöksellä 96/350/EY (EYVL L 135, 6.6.1996, s. 32).

- välttämiseksi. Erityisesti lyijyn, elohopean, kadmiumin ja kuusiarvoisen kromin käyttö olisi kiellettävä. Näitä raskasmetalleja olisi käytettävä ainoastaan tietyissä soveluksissa säännöllisesti tarkistettavan luettelon mukaisesti. Näin osaltaan varmistetaan, että tietyjä aineita ja rakennneosia ei joudu murskausjäämiin, poltettaviksi tai kaatopaikoille.
- (12) Romuajoneuvoista peräisin olevien muovien kierrätystä pitäisi jatkuvasti parantaa. Komissio tutkii parhaillaan pvc-muovin ympäristövaikutuksia. Tämän työn pohjalta komissio tekee tarvittaessa ehdotuksia pvc-muovin käytöstä muun muassa ajoneuvoissa.
- (13) Vaatimukset romuajoneuvojen ja niiden osien purkamisesta, uudelleenkäytöstä ja kierrätyksestä olisi sisällytettävä uusien ajoneuvojen suunnitteluun ja tuotantoon.
- (14) Olisi edistettävä kierrätettyjen materiaalien markkinoiden kehittämistä.
- (15) Olisi luotava tarkoituksenmukaisia keräysjärjestelmiä, jotta varmistetaan romuajoneuvojen käytöstä poistaminen ympäristöä vaarantamatta.
- (16) Olisi otettava käyttöön romutustodistus, joka olisi edellytys romuajoneuvojen rekisteristä poistamiselle. Jäsenvaltioiden, joilla ei ole rekisteristä poistamisjärjestelmää, olisi otettava käyttöön järjestelmä, jonka mukaan tuhoamistodistus toimitetaan asianomaiselle toimivaltaiselle viranomaiselle, kun romuajoneuvo siirretään käsittelylaitokseen.
- (17) Tämä direktiivi ei estä jäsenvaltioita sallimasta tarvittaessa ajoneuvojen väliaikaista rekisteristä poistamista.
- (18) Keräys- ja käsittelytoiminnan harjoittajien olisi sallittava toimia ainoastaan, jos ne ovat saaneet luvan tai, jos lupamenettelyn sijaan käytetään rekisteröintimenettelyä, erityiset edellytykset täyttyvät.
- (19) Olisi edistettävä ajoneuvojen kierrätettävyyttä ja hyödynnettävyyttä.
- (20) On tärkeää säätää varastoinnille ja käsittelytoiminnalle asetettavista vaatimuksista niistä aiheutuvien kielteisten ympäristövaikutusten ennalta ehkäisemiseksi sekä kaupan ja kilpailun vääristymien syntymisen välttämiseksi.
- (21) Tulosten saavuttamiseksi lyhyellä aikavälillä ja jotta toimijoille, kuluttajille ja viranomaisille voitaisiin tarjota tarvittava pitkä aikavälin näkökulma, olisi asetettava taloudellisten toimijoiden saavutettaviksi tarkoitetut uudelleenkäytön, kierrätyksen ja hyödyntämisen määrälliset tavoitteet.
- (22) Tuottajien olisi varmistettava, että ajoneuvot suunnitellaan ja valmistetaan siten, että uudelleenkäytön, kierrätyksen ja hyödyntämisen määrälliset tavoitteet voidaan saavuttaa. Tätä varten komissio edistää eurooppalaisten standardien valmistelua ja toteuttaa muut tarvittavat toimenpiteet asiaan liittyvän ajoneuvojen tyyppihyväksyntää koskevan eurooppalaisen lainsäädännön muuttamiseksi.
- (23) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että tämän direktiivin säännöksiä täytäntöön pantaessa pidetään yllä kilpailua erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten keräys-, purkamis-, käsittely- ja kierrätysmarkkinoille pääsyn osalta.
- (24) Romuajoneuvojen purkamisen, hyödyntämisen sekä erityisesti kierrätyksen helpottamiseksi ajoneuvojen valmistajien olisi toimitettava valtuutetuille käsittelylaitoksille kaikki tarvittavat purkamistiedot erityisesti vaarallisten aineiden osalta.
- (25) Tarvittaessa olisi edistettävä eurooppalaisten standardien valmistelua. Ajoneuvojen valmistajien ja materiaalien tuottajien olisi käytettävä osien ja materiaalien koodaustandardeja, jotka komissio vahvistaa asianomaisen komitean avustamana. Valmistellessaan näitä standardeja komissio ottaa tarvittaessa huomioon asiaa koskevilla kansainvälisillä foorumeilla käynnissä olevan työn.
- (26) Yhteisön laajuiset romuajoneuvoja koskevat tiedot ovat tarpeen tämän direktiivin tavoitteiden saavuttamisen seuraamiseksi.
- (27) Kuluttajien on saatava riittävästi tietoa pystyäkseen mukauttamaan käyttäytymistään ja asenteitaan. Tätä varten olisi asianomaisten taloudellisten toimijoiden annettava yleisölle tietoja.
- (28) Jäsenvaltiot voivat halutessaan panna täytäntöön tietyt säännökset asianomaisen talouselämän alan kanssa tehdyin sopimuksin edellyttäen, että määrätyt edellytykset täyttyvät.
- (29) Komission olisi komiteamenettelyä noudattaen mukautettava käsittelylaitoksia ja vaarallisten aineiden käyttöä koskevat vaatimukset tieteen ja tekniikan kehitykseen sekä otettava käyttöön vähimmäisstandardit romutustodistukselle, tietokannan muodoille ja määrällisten tavoitteiden noudattamisen valvonnassa tarvittaville täytäntöönpanotoimille.
- (30) Tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY ⁽¹⁾ mukaisesti.
- (31) Jäsenvaltiot voivat soveltaa tämän direktiivin säännöksiä ennen siinä asetettua määräpäivää edellyttäen, että tällaiset toimenpiteet ovat sopusoinnussa perustamissopimuksen kanssa,

(¹) EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Tavoitteet

Tässä direktiivissä säädetään toimenpiteistä, joilla pyritään ensisijaisesti ehkäisemään ajoneuvoista peräisin olevien jätteiden syntyminen ja lisäksi käyttämään uudelleen, kierrättämään tai hyödyntämään muulla tavoin romuajoneuvoja ja niiden osia jätteiden loppukäsittelyn vähentämiseksi sekä parantamaan kaikkien ajoneuvojen elinkaareen osallisina olevien taloudellisten toimijoiden ja erityisesti romuajoneuvojen käsittelyyn suoraan osallistuvien toimijoiden ympäristönsuojelun tasoa.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- 1) 'ajoneuvolla' kaikkia direktiivin 70/156/ETY liitteessä II olevan A osan mukaisesti M₁- tai N₁-luokkaan määriteltyjä ajoneuvoja sekä direktiivissä 92/61/ETY määriteltyjä kolmipyöräisiä moottoriajoneuvoja, ei kuitenkaan kolmipyöräisiä moottoripyöriä;
- 2) 'romuajoneuvolla' ajoneuvoa, joka on direktiivin 75/442/ETY 1 artiklan a alakohdassa tarkoitettua jätettä;
- 3) 'tuottajalla' ajoneuvon valmistajaa tai ajoneuvon johonkin jäsenvaltioon tuonutta ammattimaista maahantuoja;
- 4) 'ehkäisemisellä' toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on romuajoneuvojen, niiden sisältämien materiaalien ja aineiden määrän sekä ympäristöhaittojen vähentäminen;
- 5) 'käsittelyllä' kaikkea toimintaa sen jälkeen, kun romuajoneuvo on luovutettu laitokseen puhdistusta, purkamista, leikkaamista, murskaamista, hyödyntämistä tai murskausjätteiden loppukäsittelyn valmistelua varten, sekä kaikkea muuta romuajoneuvon ja sen osien hyödyntämistä ja/tai loppukäsittelyä varten toteutettavia toimia;
- 6) 'uudelleenkäytöllä' kaikkia toimia, joilla romuajoneuvojen osia käytetään samaan tarkoitukseen kuin mihin ne alun perin on tarkoitettu;
- 7) 'kierrätyksellä' jättemateriaalien jälleenkäsittelyä tuotantoprosessissa alkuperäiseen tarkoitukseen tai muihin tarkoituksiin, ei kuitenkaan energian talteenottamiseksi. Energian talteenottaminen tarkoittaa palavien jätteiden käyttöä energian tuottamiseen suoraan muiden jätteiden kanssa tai yksinään polttamalla siten, että lämpö otetaan talteen;
- 8) 'hyödyntämisellä' kaikkia direktiivin 75/442/ETY liitteessä II B säädettyjä soveltuvia toimia;
- 9) 'loppukäsittelyllä' kaikkia direktiivin 75/442/ETY liitteessä II A säädettyjä soveltuvia toimia;
- 10) 'taloudellisilla toimijoilla' romuajoneuvojen sekä niiden osien ja materiaalien tuottajia, jakelijoita, kerääjiä, moottoriajoneuvovakuutusyhtiöitä, purkajia, murskaajia, hyödyntäjiä, kierrättäjiä ja muita käsittelyyn osallistuvia toimijoita;

11) 'vaarallisella aineella' mitä tahansa ainetta, jota direktiivin 67/548/ETY nojalla pidetään vaarallisena aineena;

12) 'murskaajalla' mitä tahansa laitetta, jota käytetään romuajoneuvojen palasiksi repimiseen tai hajottamiseen, myös silloin, kun tarkoituksena on saada suoraan uudelleenkäytettävää romurautaa;

13) 'purkamistiedoilla' kaikkia tietoja, jotka ovat välttämättömiä romuajoneuvon asianmukaisen ja ympäristöystävällisen käsittelyn kannalta. Ajoneuvojen valmistajien ja osien tuottajien on asetettava ne valtuutettujen käsittelylaitosten käyttöön käsikirjojen tai elektronisten välineiden (CD-ROM, Online-palvelut) muodossa.

3 artikla

Soveltamisala

1. Tämä direktiivi koskee ajoneuvoja ja romuajoneuvoja sekä niiden osia ja materiaaleja. Tätä sovelletaan riippumatta siitä, miten ajoneuvoa on huollettu tai korjattu sen käytön aikana tai onko ajoneuvon asennettu valmistajan toimittamia osia tai muita osia, joiden asennus vara- tai jälkiasennusosina vastaa yhteisön säännöksiä ja kansallisia säännöksiä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 5 artiklan 4 kohdan kolmannen alakohdan soveltamista.

2. Tätä direktiiviä sovelletaan rajoittamatta voimassa olevan yhteisön lainsäädännön ja asiaa koskevan kansallisen lainsäädännön soveltamista erityisesti turvallisuusstandardien, ilmaan joutuvien päästöjen ja melun rajoittamisen sekä maaperän ja vesien suojelun osalta.

3. Jos tuottaja valmistaa tai tuo maahan ainoastaan sellaisia ajoneuvoja, joita direktiivi 70/156/ETY ei sen 8 artiklan 2 kohdan a alakohdan nojalla koske, jäsenvaltiot voivat jättää kyseisen tuottajan ja hänen ajoneuvonsa tämän direktiivin 7 artiklan 4 kohdan sekä 8 ja 9 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle.

4. Tämän direktiivin 7 artikla ei koske direktiivin 70/156/ETY 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan toisessa luettelma-kohdassa määriteltyjä erityisajoneuvoja.

5. Kolmipyöräisten moottoriajoneuvojen osalta sovelletaan ainoastaan tämän direktiivin 5 artiklan 1 ja 2 kohtaa ja 6 artiklaa.

4 artikla

Ehkäiseminen

1. Jäsenvaltioiden on jätteiden syntymisen ehkäisemiseksi edistettävä erityisesti sitä, että

- a) ajoneuvojen valmistajat yhteistyössä materiaali- ja laitevalmistajien kanssa rajoittavat vaarallisten aineiden käyttöä ajoneuvoissa ja vähentävät ajoneuvon suunnittelun alkuvaiheesta lähtien niiden määrää mahdollisimman paljon erityisesti estääkseen niiden pääsemisen ympäristöön, helpottaakseen kierrätystä ja välttääkseen vaarallisen jätteen loppukäsittelyn tarvetta;

- b) uusien ajoneuvojen suunnittelussa ja tuotannossa otetaan täysin huomioon romuajoneuvojen, niiden osien ja materiaalien purkaminen, uudelleenkäyttö, hyödyntäminen ja erityisesti kierrätys sekä helpotetaan näitä toimintoja; ja
- c) ajoneuvojen valmistajat yhteistyössä materiaali- ja laitevalmistajien kanssa käyttävät ajoneuvoihin ja muihin tuotteisiin yhä suuremman määrän kierrätettyä materiaalia kierrätettyjen materiaalien markkinoiden kehittämiseksi.
2. a) Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 päivän heinäkuuta 2003 jälkeen markkinoille saatettavien ajoneuvojen materiaalit ja osat eivät sisällä lyijyä, elohopeaa, kadmiumia eikä kuusi-arvoista kromia muissa kuin liitteessä II luetelluissa tapauksissa ja siinä esitettyjen edellytysten mukaisesti.
- b) Komissio tarkistaa säännöllisesti 11 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen liitetä II teknisen ja tieteellisen kehityksen vaatimusten mukaisesti voidakseen
- i) tarvittaessa määrittää esiintymispitoisuuksien enimmäisraajat, joihin asti a alakohdassa tarkoitettuja aineita sallitaan tietyissä ajoneuvojen materiaaleissa ja osissa;
 - ii) sulkea tietyt ajoneuvojen materiaalit ja osat a alakohdassa olevien säännösten soveltamisalan ulkopuolelle, jos näiden aineiden käyttöä ei voida välttää;
 - iii) poistaa ajoneuvojen materiaaleja ja osia liitteestä II, jos näiden aineiden käyttö voidaan välttää;
 - iv) osoittaa i ja ii alakohdan mukaisesti ne ajoneuvojen materiaalit ja osat, jotka voidaan poistaa ennen jatkokäsittelyä; ne on merkittävä tai tehtävä muilla asianmukaisella keinoilla tunnistettaviksi.
- c) Komissio muuttaa liitettä II ensimmäisen kerran viimeistään 21 päivänä lokakuuta 2001. Missään tapauksessa ei mitään kyseisessä liitteessä lueteltua poikkeusta poisteta siitä ennen 1 päivää tammikuuta 2003.

5 artikla

Keräys

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi,
- että taloudelliset toimijat perustavat keräysjärjestelmiä kaikille romuajoneuvoille ja, siltä osin kuin on teknisesti mahdollista, henkilöautojen korjaustoiminnasta peräisin oleville käytetyille osille, jotka ovat jätettä, ja
 - että niiden alueella on käytettävissä riittävästi keräyspaikkoja.
2. Jäsenvaltioiden on myös toteutettava tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kaikki romuajoneuvot siirretään valtuutettuihin käsittelylaitoksiin.
3. Jäsenvaltioiden on perustettava järjestelmä, jonka mukaisesti romutustodistuksen esittäminen on edellytys romuajoneuvon rekisteristä poistamiselle. Tämä todistus annetaan haltijalle ja/tai omistajalle, kun romuajoneuvo siirretään käsittelylaitokseen. Romutustodistuksen saavat antaa ne käsittelylaitokset, jotka ovat saaneet 6 artiklan mukaisesti luvan. Jäsenvaltiot

voivat antaa ajoneuvojen tuottajille, myyjille ja kerääjille luvan antaa valtuutetun käsittelylaitoksen puolesta romutustodistuksia, jos ne takaavat, että romuajoneuvo siirretään valtuutettuun käsittelylaitokseen, ja edellyttäen, että ne on rekisteröity viranomaisten toimesta.

Käsittelylaitoksen itse tai myyjien tai kerääjien valtuutetun käsittelylaitoksen puolesta suorittama romutustodistuksen antaminen ei oikeuta näitä toimijoita vaatimaan mitään rahallista korvausta, lukuun ottamatta tapauksia, joissa jäsenvaltiot ovat nimenomaan järjestäneet näin.

Jäsenvaltioiden, joilla ei direktiivin voimaantulopäivänä ole rekisteristä poistamisjärjestelmää, on perustettava järjestelmä, jonka mukaisesti romutustodistus toimitetaan asianomaiselle toimivaltaiselle viranomaiselle, kun romuajoneuvo siirretään käsittelylaitokseen, ja niiden on muilta osin noudatettava tämän kohdan säännöksiä. Tätä alakohtaa soveltavien jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle menettelynsä syyt.

4. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ajoneuvo voidaan 3 kohdan mukaisesti toimittaa valtuutettuun käsittelylaitokseen niin, ettei siitä aiheudu viimeiselle haltijalle ja/tai omistajalle kustannuksia sen johdosta, että ajoneuvolta ei ole markkina-arvoa tai että sillä on negatiivinen markkina-arvo.

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tuottajat vastaavat kokonaan tai huomattavalta osin edellä mainitun toimenpiteen täytäntöönpanon aiheuttamista kustannuksista ja/tai ottavat takaisin romuajoneuvot ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen ehtojen mukaisesti.

Jäsenvaltiot voivat säätää, että romuajoneuvon toimittaminen ei ole täysin maksutonta, jos romuajoneuvossa ei ole ajoneuvolle olennaisia osia, erityisesti moottoria ja korirakennetta, tai se sisältää jätteitä, jotka on lisätty romuajoneuvoon.

Komissio seuraa säännöllisesti ensimmäisen alakohdan täytäntöönpanoa varmistaakseen, ettei se johda markkinoiden vääristymiin, ja ehdottaa tarvittaessa Euroopan parlamentille ja neuvostolle tämän säännöksen muuttamista.

5. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että toimivaltaiset viranomaiset tunnustavat vastavuoroisesti ja hyväksyvät muissa jäsenvaltioissa 3 kohdan mukaisesti annetut romutustodistukset. Tätä varten komissio laatii viimeistään 21. päivänä lokakuuta 2001 romutustodistuksen vähimmäisvaatimukset.

6 artikla

Käsittely

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kaikki romuajoneuvot varastoidaan (myös väliaikaisesti) ja käsitellään direktiivin 75/442/ETY 4 artiklassa säädettyjen yleisten vaatimusten sekä tämän direktiivin liitteessä I asetettujen teknisten vähimmäisvaatimusten mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta terveyttä ja ympäristöä koskevien kansallisten säännösten soveltamista.

2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kaikki käsittelytoimintaa harjoittavat laitokset tai yritykset hankkivat toimivaltaisilta viranomaisilta luvan tai että toimivaltaiset viranomaiset rekisteröivät ne direktiivin 75/442/ETY 9, 10 ja 11 artiklan mukaisesti.

Poikkeusta direktiivin 75/442/ETY 11 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetusta lupaa koskevasta vaatimuksesta voidaan soveltaa romuajoneuvoista peräisin olevien jätteiden hyödyntämistä koskeviin toimiin sen jälkeen, kun ajoneuvot on käsitelty tämän direktiivin liitteessä I olevan 3 kohdan mukaisesti, jos toimivaltaiset viranomaiset suorittavat tarkastuksen ennen rekisteröintiä. Tarkastuksessa on varmistettava:

- a) käsiteltävien jätteiden tyyppi ja määrät,
- b) yleiset tekniset vaatimukset, joita on noudatettava, ja
- c) turvatoimet, jotka on toteutettava

direktiivin 75/442/ETY 4 artiklassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Tämä tarkastus on tehtävä kerran vuodessa. Poikkeusta soveltavien jäsenvaltioiden on lähetettävä tulokset komissiolle.

3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kaikki käsittelytoimintaa harjoittavat laitokset tai yritykset täyttävät vähintään seuraavat liitteen I mukaiset vaatimukset:

- a) romuajoneuvot on purettava ennen jatkokäsittelyä tai haitallisten ympäristövaikutusten vähentämistä on huolehdittava muulla vastaavalla tavalla. Edellä 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti merkityt tai muulla tavoin tunnistettaviksi tehdyt osat tai materiaalit on poistettava ennen jatkokäsittelyä;
- b) vaaralliset materiaalit ja osat on poistettava ja lajiteltava siten, ettei aiheudu käsittelyn tuloksena syntyvän romuajoneuvojen murskausjätteen pilaantumista; ja
- c) purkamistoimet ja varastointi on suoritettava siten, että varmistetaan ajoneuvojen osien soveltuminen uudelleenkäyttöön, hyödyntämiseen ja erityisesti kierrätykseen.

Liitteessä I olevassa 3 kohdassa tarkoitetut käsittelytoimet romuajoneuvojen puhdistamiseksi on toteutettava mahdollisimman pian.

4. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 2 kohdassa tarkoitettuun lupaan tai rekisteröintiin sisältyvät kaikki 1, 2 ja 3 kohdan vaatimusten täyttämiseksi tarvittavat ehdot.

5. Jäsenvaltioiden on rohkaistava käsittelyn suorittavia laitoksia tai yrityksiä ottamaan käyttöön sertifioituja ympäristösuojelun hallintajärjestelmiä.

7 artikla

Uudelleenkäyttö ja hyödyntäminen

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet edistääkseen uudelleenkäyttöön soveltuvien osien uudelleenkäyttöä ja niiden osien, joita ei voida käyttää uudelleen, hyödyntämistä, sekä kierrätyksen suosimista silloin, kun se on ympäristön kannalta toteutettavissa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta ajoneuvojen turvallisuusvaatimusten sekä esimerkiksi ilmaan joutuvia päästöjä ja melun rajoittamista koskevien ympäristövaatimusten soveltamista.

2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että taloudelliset toimijat saavuttavat seuraavat tavoitteet:

- a) viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2006 kaikkien romuajoneuvojen uudelleenkäyttöä ja hyödyntämistä lisätään vähintään 85 prosenttiin keskimääräisestä painosta ajoneuvoa ja vuotta kohti. Samassa määräajassa uudelleenkäyttöä ja kierrätystä lisätään vähintään 80 prosenttiin keskimääräisestä painosta ajoneuvoa ja vuotta kohti.

Ennen 1 päivää tammikuuta 1980 valmistettujen ajoneuvojen osalta jäsenvaltiot voivat vahvistaa alhaisempia tavoitteita, ei kuitenkaan alle 75 prosenttia uudelleenkäytön ja hyödyntämisen eikä alle 70 prosenttia uudelleenkäytön ja kierrätyksen osalta. Jäsenvaltioiden, jotka soveltavat tätä alakohtaa, on ilmoitettava menettelynsä syyt komissiolle ja muille jäsenvaltioille;

- b) viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2015 kaikkien romuajoneuvojen uudelleenkäyttöä ja hyödyntämistä lisätään vähintään 95 prosenttiin keskimääräisestä painosta ajoneuvoa ja vuotta kohti. Samassa määräajassa uudelleenkäyttöä ja kierrätystä lisätään vähintään 85 prosenttiin keskimääräisestä painosta ajoneuvoa ja vuotta kohti.

Euroopan parlamentti ja neuvosto tarkastelevat 31 päivään joulukuuta 2005 mennessä uudelleen b alakohdassa mainittuja tavoitteita komission kertomuksen perusteella, johon on liitetty ehdotus. Komissio ottaa kertomuksessaan huomioon ajoneuvojen materiaalikostumuksen kehityksen sekä kaikki muut merkitykselliset ajoneuvoihin liittyvät ympäristönäkökohdat.

Komissio vahvistaa 11 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti yksityiskohtaiset säännöt sen valvomiseksi, että jäsenvaltiot noudattavat tässä kohdassa tarkoitettuja tavoitteita. Tällöin komissio ottaa huomioon kaikki asiaan liittyvät tekijät, muun muassa tietojen saatavuuden sekä romuajoneuvojen vientiä ja tuontia koskevan kysymyksen. Komissio toteuttaa tämän toimenpiteen viimeistään 21. päivänä lokakuuta 2002.

3. Euroopan parlamentti ja neuvosto asettavat komission ehdotuksen perusteella tavoitteet uudelleenkäytölle ja hyödyntämiselle sekä uudelleenkäytölle ja kierrätykselle vuodesta 2015 eteenpäin.

4. Valmistellakseen direktiivin 70/156/ETY muuttamista komissio edistää sellaisten eurooppalaisten standardien valmistelua, jotka koskevat ajoneuvojen purettavuutta, hyödynnettävyyttä ja kierrätettävyyttä. Sen jälkeen kun standardeista on sovittu, mutta joka tapauksessa vuoden 2001 loppuun mennessä, Euroopan parlamentti ja neuvosto muuttavat direktiiviä 70/156/ETY komission ehdotuksen pohjalta siten, että mainitun direktiivin mukaisesti tyyppihyväksytyistä ajoneuvoista, jotka on saatettu markkinoille kolme vuotta direktiivin 79/156/ETY muutoksen jälkeen, vähintään 85 prosenttia kunkin ajoneuvon painosta on uudelleen käytettävissä ja/tai kierrätettävissä ja vähintään 95 prosenttia kunkin ajoneuvon painosta on uudelleen käytettävissä ja/tai hyödynnettävissä.

5. Esittäessään ajoneuvojen purettavuutta, hyödynnettävyyttä ja kierrätettävyyttä koskevan muutoksen tekemistä direktiivin 70/156/ETY komissio ottaa asianmukaisesti huomioon tarpeen varmistaa, ettei osien uudelleenkäytöstä aiheudu turvallisuus- tai ympäristöriskejä.

8 artikla

Koodausstandardit/purkamistiedot

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tuottajat yhteistyössä materiaalin ja laitteiden valmistajien kanssa käyttävät osien ja materiaalien koodausstandardeja erityisesti helpottaakseen uudelleenkäytettäviksi ja hyödynnettäviksi sopivien osien ja materiaalien tunnistamista.

2. Komissio laatii viimeistään 21. päivänä lokakuuta 2001 tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetut standardit 11 artiklassa vahvistetun menettelyn mukaisesti. Komissio ottaa tällöin huomioon tällä alalla asianmukaisilla kansainvälisillä foorumeilla tehtävän työn sekä osallistuu tarvittaessa tähän työskentelyyn.

3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tuottajat toimittavat purkamistiedot kutakin uutta markkinoille saatettua ajoneuvotyyppiä varten kuuden kuukauden kuluessa ajoneuvon markkinoille saattamisesta. Näistä purkamistiedoista on käytävä ilmi eri ajoneuvojen osat ja materiaalit sekä kaikkien vaarallisten aineiden sijainti ajoneuvoissa siltä osin, kun käsittelylaitosten on ne tarpeen tietää tämän direktiivin vaatimusten täyttämiseksi, ottaen erityisesti huomioon 7 artiklassa mainittujen tavoitteiden saavuttaminen.

4. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ajoneuvoissa käytettävien osien valmistajat toimittavat valtuutettujen käsittelylaitosten käyttöön niiden pyynnöstä asianmukaiset tiedot, jotka koskevat uudelleen käytettävissä olevien osien purkamista, varastointia ja testausta, sanotun kuitenkin rajoittamatta kaupallisen ja teollisen tietosuojan soveltamista.

9 artikla

Kertomusten ja tietojen antaminen

1. Jäsenvaltioiden on kolmen vuoden välein toimitettava komissiolle kertomus tämän direktiivin täytäntöönpanosta. Kertomus on laadittava sellaisen kyselylomakkeen tai kaavakkeen pohjalta, jonka komissio laatii direktiivin 91/692/ETY⁽¹⁾ 6 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen tietokantojen luomiseksi romuajoneuvoista ja niiden käsittelystä. Kertomuksessa on oltava olennaiset tiedot ajoneuvojen kaupan ja ajoneuvojen keräyksen, purkamiseen, murskaamiseen, hyödyntämiseen sekä kierrätykseen liittyvän teollisuuden rakenteiden mahdollisista muutoksista, jotka johtavat kilpailun vääristymiseen jäsenvaltioiden välillä tai jäsenvaltioissa. Kyselylomake tai kaavake on lähetettävä jäsenvaltioille kuusi kuukautta ennen sen jakson alkua, jota kertomus koskee. Kertomus on toimitettava komissiolle yhdeksän kuukauden kuluessa sen kolmivuotiskauden päättymisestä, jota se koskee.

Ensimmäinen kertomus koskee kolmen vuoden jaksoa 21. päivästä huhtikuuta 2002 alkaen.

Komissio julkaisee edellä mainittujen tietojen perusteella kertomuksen tämän direktiivin täytäntöönpanosta yhdeksän

kuukauden kuluessa siitä, kun se on saanut jäsenvaltioiden laatimat kertomukset.

2. Jäsenvaltioiden on kussakin tapauksessa edellytettävä, että asianomaiset taloudelliset toimijat julkistavat tietoja

- ajoneuvojen ja niiden osien suunnittelusta niiden hyödynnettävyyden ja kierrätettävyyden kannalta,
- ympäristön kannalta järkevästä romuajoneuvojen käsittelystä, erityisesti kaikkien nesteiden poistamisesta ja romuajoneuvojen purkamisesta,
- romuajoneuvojen ja niiden osien uudelleenkäyttö-, kierrätys- ja hyödyntämistapojen kehittämistä ja optimoinnista, ja
- hyödyntämisen ja kierrätyksen suhteen tapahtuneesta kehityksestä lopullisesti käsiteltävien jätteiden vähentämiseksi sekä talteenoton ja kierrätyksen lisäämiseksi.

Tuottajan on pidettävä nämä tiedot ajoneuvojen mahdollisten ostajien saatavissa. Tiedot on sisällytettävä uuden ajoneuvon markkinoinnissa käytettävään myynninedistämisaineistoon.

10 artikla

Täytäntöönpano

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 21. päivänä huhtikuuta 2002. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava kaikista tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa tärkeimmät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset kirjallisina komissiolle.

3. Edellyttäen, että tässä direktiivissä asetetut tavoitteet saavutetaan, jäsenvaltiot voivat saattaa osaksi kansallista lainsäädäntöä 4 artiklan 1 kohdassa, 5 artiklan 1 kohdassa, 7 artiklan 1 kohdassa, 8 artiklan 1 ja 3 kohdassa sekä 9 artiklan 2 kohdassa annetut säännökset ja täsmentää 5 artiklan 4 kohdan täytäntöönpanoa koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä toimivaltaisten viranomaisten ja asianomaisten talouselämän alojen välillä tehdyillä sopimuksilla. Tällaisten sopimusten on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- a) sopimukset ovat täytäntöönpanokelpoisia;
- b) sopimuksissa määritellään tavoitteet ja niitä koskevat määräajat;
- c) sopimukset julkaistaan kansallisessa virallisessa lehdessä tai muussa virallisessa asiakirjassa, johon yleisö voi samalla tavalla tutustua, ja joka toimitetaan komissiolle;
- d) sopimuksen nojalla saavutettuja tuloksia seurataan säännöllisesti, niistä ilmoitetaan toimivaltaisille viranomaisille ja komissiolle ja ne saatetaan yleisön saataville sopimuksen ehtojen mukaisesti;
- e) toimivaltaiset viranomaiset valvovat sopimuksen mukaista edistystä; ja

⁽¹⁾ EYVL L 377, 31.12.1991, s. 48.

- f) jos sopimusta ei noudateta, jäsenvaltioiden on pantava täytäntöön tämän direktiivin asiaankuuluvat säännökset laein, asetuksin tai hallinnollisin määräyksin.

11 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa direktiivin 75/442/ETY 18 artiklassa perustettu komitea, jäljempänä 'komitea'.
2. Jos tähän artiklaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset.

Päätöksen 1999/468/EY 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu määräaika vahvistetaan kolmeksi kuukaudeksi.

3. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.
4. Komissio hyväksyy tässä artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti
 - a) 5 artiklan 5 kohdassa tarkoitettut romutustodistuksen vähimmäisvaatimukset;
 - b) 7 artiklan 2 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitettut yksityiskohtaiset säännöt;
 - c) 9 artiklassa tarkoitettuun tietokantajärjestelmään liittyvät taulukot; ja
 - d) ne muutokset, jotka ovat tarpeen tämän direktiivin liitteiden mukauttamiseksi tieteen ja tekniikan kehitykseen.

12 artikla

Voimaantulo

1. Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.
2. 5 artiklan 4 kohtaa sovelletaan
 - 1 päivästä heinäkuuta 2002 ajoneuvoihin, jotka on saatettu markkinoille mainitusta päivästä alkaen,
 - 1 päivästä tammikuuta 2007 ajoneuvoihin, jotka on saatettu markkinoille ennen ensimmäisessä luetelmakohdassa mainittua päivää.
3. Jäsenvaltiot voivat soveltaa 5 artiklan 4 kohtaa ennen 2 kohdassa säädettyjä määräpäiviä.

13 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 18 päivänä syyskuuta 2000.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

N. FONTAINE

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

H. VÉDRINE

LIITE I

Käsittelyä koskevat 6 artiklan 1 ja 3 kohdan mukaiset tekniset vähimmäisvaatimukset

1. Romuajoneuvojen varastointipaikat (väliaikainen varastointi mukaan lukien) ennen niiden käsittelyä:
 - läpäisemättömillä pinnoilla varustetut tarkoituksenmukaiset alueet, joissa on käytettävissä laitteet nestevuotojen keräystä varten sekä nesteiden ja rasvojen erottimet,
 - terveys- ja ympäristösäännösten mukaiset varusteet veden, mukaan lukien sadevesi, käsittelyä varten.
2. Käsittelypaikat:
 - läpäisemättömillä pinnoilla varustetut tarkoituksenmukaiset alueet, joissa on käytettävissä laitteet nestevuotojen keräystä varten sekä nesteiden ja rasvojen erottimet,
 - purettujen varaosien tarkoituksenmukaiset varastointimahdollisuudet mukaan lukien öljyn kyllästämien varaosien varastointi läpäisemättömillä pinnoilla,
 - tarkoituksenmukaiset säilytysastiat akkujen (akkuhapon neutralointi suoritetaan itse käsittelypaikalla tai muualla), suodattimien ja PCB:tä/PCT:tä sisältävien jäähdyttimien varastointia varten,
 - tarkoituksenmukaiset varastointisäiliöt romuajoneuvojen nesteiden erillisvarastointia varten: polttoaineelle, moottoriöljylle, vaihdelaatikkoöljylle, voimansiirtolaitteiden öljylle, hydraulioöljylle, jäähdytysnesteille, jäätymisenestoaineelle, jarrunesteille, akkuhapoille, ilmastointijärjestelmän nesteille sekä kaikille muille romuajoneuvon sisältämille nesteille,
 - terveys- ja ympäristösäännösten mukaiset varusteet veden, mukaan lukien sadevesi, käsittelyä varten,
 - käytettyjen renkaiden tarkoituksenmukainen varasto, jossa otetaan huomioon palovaaran ja liiallisesta pinoamisesta aiheutuvan vaaran ehkäiseminen.
3. Käsittelytoimet romuajoneuvojen puhdistamiseksi:
 - akkujen ja nestemäisten polttoaineiden säiliöiden poistaminen,
 - mahdollisesti räjähtävien osien poistaminen tai neutralisointi (esim. ilmatyyny),
 - polttoaineen, moottoriöljyn, vaihdelaatikkoöljyn, voimansiirtolaitteiden öljyn, hydraulioöljyn, jäähdytysnesteiden, jäätymisenestoaineen, jarrutusnesteiden, ilmastointijärjestelmän nesteiden tai minkä tahansa muun romuajoneuvon sisältyvän nesteen poistaminen sekä erilliskeräys ja varastointi, jos niitä ei tarvita asianomaisten osien uudelleenkäyttöön,
 - kaikkien elohopeaa sisältäviksi luokiteltujen osien poistaminen siinä määrin kuin on mahdollista.
4. Käsittelytoimet kierrätyksen edistämiseksi:
 - katalysaattorien poistaminen,
 - kuparia, alumiinia ja magneesiumia sisältävien metalliosien poistaminen, jos näitä metalleja ei ole eroteltu murskaamisen yhteydessä,
 - renkaiden ja isojen muoviosien (esim. puskurit, kojelauta, nestesäiliöt jne. poistaminen, jos näitä materiaaleja ei eroteta murskaamisen yhteydessä siten, että niitä voidaan tehokkaasti kierrättää materiaaleina,
 - lasin poistaminen.
5. Varastointitoimet on tehtävä siten, että vältetään nesteitä sisältävien osien tai hyödynnettävien osien ja varaosien vaurioituminen.

LIITE II

Materiaalit ja osat, joihin ei sovelleta 4 artiklan 2 kohdan a alakohtaa

Materiaalit ja osat	Merkittään tai tehdään tunnistettaviksi 4 artiklan 2 kohdan b alakohdan iv luetelmakohdan mukaisesti
<i>Lyijy seosaineena</i>	
1. Teräs (myös sinkitty teräs), jonka painosta korkeintaan 0,35 prosenttia on lyijyä	
2. Alumiini, jonka painosta korkeintaan 0,4 prosenttia on lyijyä	
3. Alumiini, (vanteissa, moottorin osissa ja ikkunavivuuissa), jonka painosta korkeintaan 4 prosenttia on lyijyä	X
4. Kupariseos, jonka painosta korkeintaan 4 prosenttia on lyijyä	
5. Lyijy/pronssilaakerikuoret ja männät	
<i>Lyijy ja lyijy-yhdisteet ainesosiin sisältyvänä</i>	
6. Akut	X
7. Polttoainesäiliöiden sisäpinnoite	X
8. Tärinänvaimentimet	X
9. Korkeapaine- tai polttoaineletkujen vulkanointiaine	
10. Suojamaalien stabilointiaine	
11. Elektroniikkakorttien ja muiden sovellusten juote	
<i>Kuusiarvoinen kromi</i>	
12. Syöpmistä ehkäisevä pinnoite useissa tärkeissä ajoneuvon osissa (korkeintaan 2 grammaa ajoneuvoa kohti)	
<i>Elohopea</i>	
13. Hehkulamput ja kojetaulun näyttövalaisimet	X

Komissio arvioi 4 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetun menettelyn yhteydessä ensisijaisesti seuraavia laitteita:

- vanteiden, moottorien osien ja ikkunavipujen alumiini
- akkujen lyijy
- tasapainottajien lyijy
- sähköosat, jotka sisältävät lyijyä lasi- tai keramiikkamatriisiyhdisteessä
- sähköajoneuvoihin tarkoitettujen akkujen kadmium

voidakseen päättää mahdollisimman pian, onko liite II muutettava tämän johdosta. Sähköajoneuvoihin tarkoitettujen akkujen kadmiumin osalta komissio ottaa huomioon 4 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetun menettelyn yhteydessä ja ympäristöasioita koskevan kokonaisarvion puitteissa korvaavien tuotteiden saatavuuden sekä tarpeen säilyttää sähköajoneuvojen saatavuus.